

Sri Saraswati Stotram

(Yajnavalkya Kritam)

శ్రీ సరస్వతీ స్తోత్రం

(యాజ్ఞవల్క్య కృతం)

నారాయణ ఉవాచ |

వాగ్దేవతాయాః స్తవనం శ్రూయతాం సర్వకామదం |

మహామునిర్యాజ్ఞవల్క్యో యేన తుష్టావ తాం పురా

|| 1 ||

గురుశాపాచ్ఛ స మునిర్హతవిద్యో బభూవ హా |

తదా జగామ దుఃఖార్తో రవిస్థానం చ పుణ్యదం || 2

||

సంప్రాప్యతపసా సూర్యం కోణార్కే దృష్టిగోచరే |

తుష్టావ సూర్యం శోకేన రురోద చ పునః పునః || 3

||

సూర్యస్తం పారయామాస వేదవేదాజ్ఞమీశ్వరః |

ఉవాచ స్తుహి వాగ్దేవీం భక్త్యా చ స్మృతిహేతవే || 4

||

తమిత్యుక్త్వా దీననాథో హ్యన్తర్దానం జగామ సః |

మునిః స్నాత్వా చ తుష్టావ భక్తినంరాత్మకన్ధరః || 5

||

యాజ్ఞవల్క్య ఉవాచ |

కృపాం కురు జగన్మాతర్మామేవం హతతేజసం |

గురుశాపాత్స్మృతిభ్రష్టం విద్యాహీనం చ దుఃఖితం ||

6 ||

జ్ఞానం దేహి స్మృతిం దేహి విద్యాం విద్యాధిదేవతే |

ప్రతిష్ఠాం కవితాం దేహి శక్తిం శిష్యప్రబోధికాం || 7

||

గ్రన్థనిర్మితిశక్తిం చ సచ్ఛిష్యం సుప్రతిష్ఠితం |

ప్రతిభాం సత్సభాయాం చ విచారక్షమతాం శుభాం

|| 8 ||

లుప్తాం సర్వాం దైవవశాన్నవం కురు పునః పునః |

యథాంకురం జనయతి భగవాన్యోగమాయయా ||

9 ||

బ్రహ్మస్వరూపా పరమా జ్యోతిరూపా సనాతనీ |

సర్వవిద్యాధిదేవీ యా తస్యై వాణ్యై నమో నమః ||

10 ||

యయా వినా జగత్సర్వం శశ్వజ్జీవన్మృతం సదా |

జ్ఞానాధిదేవీ యా తస్యై సరస్వత్యై నమో నమః ||

11 ||

యయా వినా జగత్సర్వం మూకమున్మత్తవత్సదా

|

వాగధిష్ఠాత్పదేవీ యా తస్యై వాణ్యై నమో నమః ||

12 ||

హిమచన్దనకున్దేన్దుకుముదాంభోజసన్నిభా |

వర్ణాధిదేవీ యా తస్యై చాక్షరాయై నమో నమః ||

13 ||

విసర్గ బిన్దుమాత్రాణాం యదధిష్ఠానమేవ చ |

ఇత్థం త్వం గీయసే సద్భిర్భారత్యై తే నమో నమః

|| 14 ||

యయా వినాఽత్ర సంఖ్యాకృత్సంఖ్యాం కర్తుం న
శక్నుతే |

కాలసంఖ్యాస్వరూపా యా తస్యై దేవ్యై నమో నమః

|| 15 ||

వ్యాఖ్యాస్వరూపా యా దేవీ వ్యాఖ్యాధిష్ఠాత్పదేవతా

|

భ్రమసిద్ధాంతరూపా యా తస్యై దేవ్యై నమో నమః ||

16 ||

స్మృతిశక్తిర్జ్ఞానశక్తిర్బుద్ధిశక్తిస్వరూపిణీ |

ప్రతిభా కల్పనాశక్తిర్యా చ తస్యై నమో నమః || 17

||

సనత్కుమారో బ్రహ్మాణం జ్ఞానం పప్రచ్ఛ యత్ర వై |

బభూవ జడవత్సోఽపి సిద్ధాంతం కర్తుమక్షమః || 18

||

తదాజగామ భగవానాత్మా శ్రీకృష్ణ ఈశ్వరః |

ఉవాచ సత్తమం స్తోత్రం వాణ్యా ఇతి విధిం తదా ||

19 ||

స చ తుష్టావ తాం బ్రహ్మ చాజ్ఞయా పరమాత్మనః |

చకార తత్ప్రసాదేన తదా సిద్ధాంతముత్తమం || 20

||

యదాప్యనంతం పప్రచ్ఛ జ్ఞానమేకం వసున్ధరా |

బభూవ మూకవత్సోఽపి సిద్ధాంతం కర్తుమక్షమః ||

21 ||

తదా త్వాం చ స తుష్టావ సంత్రస్తః కశ్యపాజ్ఞయా |

తతశ్చకార సిద్ధాంతం నిర్మలం భ్రమభజ్జానం || 22

||

వ్యాసః పురాణసూత్రం చ సమపృచ్ఛత వాల్మీకిం |

మౌనీభూతః స సస్మార త్వామేవ జగదంబికాం ||

23 ||

తదా చకార సిద్ధాంతం త్వద్వరేణ మునీశ్వరః |

స ప్రాప నిర్మలం జ్ఞానం ప్రమాదధ్వంసకారణం ||

24 ||

పురాణ సూత్రం శ్రుత్వా స వ్యాసః కృష్ణకలోద్భవః |

త్వాం సిషేవే చ దధ్యౌ చ శతవర్షం చ పుష్కరే ||

25 ||

తదా త్వత్తో వరం ప్రాప్య స కవీన్ద్రో బభూవ హా |

తదా వేదవిభాగం చ పురాణాని చకార హా || 26 ||

యదా మహేంద్రే పప్రుచ్ఛ తత్త్వజ్ఞానం శివా శివం |

క్షణం త్వామేవ సంచిన్త్య తస్యై జ్ఞానం దధౌ విభుః

|| 27 ||

పప్రుచ్ఛ శబ్దశాస్త్రం చ మహేంద్రశ్చ బృహస్పతిం |

దివ్యం వర్షసహస్రం చ స త్వాం దధ్యౌ చ పుష్కరే

|| 28 ||

తదా త్వత్తో వరం ప్రాప్య దివ్యం వర్షసహస్రకం |

ఉవాచ శబ్దశాస్త్రం చ తదర్థం చ సురేశ్వరం || 29 ||

అధ్యాపితాశ్చ యైః శిష్యాః యైరధీతం మునీశ్వరైః |

తే చ త్వాం పరిసంశ్చిన్త్య ప్రవర్తన్తే సురేశ్వరి || 30

||

త్వం సంస్తుతా పూజితా చ మునీన్ద్రమనుమానవైః

|

దైత్యేన్ద్రైశ్చ సురైశ్చాపి బ్రహ్మవిష్ణుశివాదిభిః || 31

||

జడీభూతః సహస్రాస్యః పంచవక్తశ్చతుర్ముఖః |

యాం స్తోతుం కిమహం స్తౌమి తామేకాస్యేన

మానవః || 32 ||

ఇత్యుక్త్వా యాజ్ఞవల్క్యశ్చ భక్తినంరాత్మకన్ధరః |

ప్రణనామ నిరాహారో రురోద చ ముహూర్ముహూః ||

33 ||

తదా జ్యోతిస్స్వరూపా సా తేనాదృష్టాప్యవాచ తం |

సుకవీన్ద్రో భవేత్యుక్త్వా వైకుణ్ఠం చ జగామ హా || 34

||

యాజ్ఞవల్క్య కృతం వాణీస్తోత్రం యః సంయతః

పఠేత్ |

స కవీన్ద్రో మహావాగ్మీ బృహస్పతి సమో భవేత్ ||

35 ||

మహామూర్ఖశ్చ దుర్మేధా వర్షమేకం చ యః పఠేత్ |

స పండితశ్చ మేధావీ సుకవిశ్చ భవేద్ధ్రువం || 35

||

ఇతి శ్రీ బ్రహ్మవైవర్తే మహాపురాణే ప్రకృతి ఖండే
నారద నారాయణ సంవాదే యాజ్ఞవల్క్యేక్ష వాణీ
స్తవనం నామ పంచమోఽధ్యాయః ||